

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН СОВЕТ
ПСЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МЕНДЕЛЕЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МЕНДЕЛЕЕВ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ПЕСЭЙ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

Р Е Ш Е Н И Е

К А Р А Р

2022 елның 28 ичे октябереннән

№59

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песэй авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песэй авыл» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песэй авыл Советы Карап кылды:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песэй авыл жирлеге депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга
2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песэй авыл жирлеге Советының 2016 елның 10 маенданы 47 номерлы, 2018 елның 14 ноябрендәге 98 номерлы каарлары үз көчен югалткан дип санарага.
3. Элеге каарны Татарстан Республикасы <http://pravo.tatarstan.ru> хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга www.mendeleevsk.tatar.ru «Авыл жирлекләре» бүлегендә

Песэй авыл жирлеге Советы
рәисе

В.И. Мөхәммәтгалеев

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Песәй авыл жирлеге Советы
2022 елның 28 октябреннән 59 номерлы
карасына күшымта

**Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының
Песәй авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә**

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песәй авыл жирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 статья. Депутатның вәкаләтләре чоры

1. Депутатның вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песәй авыл жирлеге Советын, яңа чакырылыши эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре чоры «Россия Федерациисендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләре түбәндәге очракта вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкалар;

3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләтө чикләнгән дип танылса;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;

5) аңа карата судның гаепләү каары законлы көченә керү;

6) Россия Федерациисеннән дайми яшәү урынына чыгу;

7) чит ил гражданының жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуки булган Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы булу, Россия Федерациисе гражданы территориясендә дайми яшәү хокукин раслаучы чит ил гражданы йә Россия Федерациисенең халықара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуки булган чит ил гражданы

яисә Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә яшेय хокукун раслаучы бүтән документ яисә башка документ булу хокукуы булган чит ил гражданы гражданлығы;

8) сайлаучылар тарафынан чакыртып алу;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны альштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;

11) «Россия Федерацияндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләуләр үтәлмәгән очракта;

12) «Россия Федерацияндә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

13) жирлек башлығы, жирлекнең вәкиллекле органы депутаты буларак аның вәкаләтләрен туктату.

2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советының депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карапы вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмычка кабул ителә, ә бу нигез Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы сессияләре арасында барлыкка килсә, - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмычка кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президентының депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы гаризасы белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән очракта, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районаны Песәй авыл жирегеге Советына әлеге гариза кергән көн була.

4 статья. Депутатның таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатка аның шәхесен һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районаны Песәй авыл жирлеге Советы депутатының вәкаләтләрен раслаучы тәп документы, шулай ук күкрәк билгесе булган таныклық, шулай ук ул үз вәкаләтләре чоры дәвамында кулланыла.

2. Депутатның таныклық һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвиirlамасы Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген үзенең депутат эшчәнлеген тәп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән бергә алыш бара, моңа «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән очраклар керми.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлеге рәвешләре түбәндәгеләр:

а) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы утырышларында катнашу;

б) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районаны Песәй авыл жирлеге Советының комиссияләре эшендә катнашу;

- в) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге советы каарлары проектларын карауга керту;
- г) депутат гарызнамәсен керту;
- д) депутат мөрәжәгатен жибәрү;
- е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;
- ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуның ачыкланган очракларын кичекмәстән кисәтү чараларын күрүне таләп итеп мөрәжәгать итү;
- з) сайлаучылар белән эш;
- и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
- к) территориаль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутатның эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставында, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы утырышларында депутатның катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы утырышларында шәхсән үзе катнаша.

2. Депутат авыл жирлеге Советының утырышлар уздыру вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлық кирәклө материалларны авыл жирлеге Советы Регламенты нигезендә ала. Авыл жирлеге Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук авыл жирлеге советына хәбәр итә ,

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Псеев авыл жирлеге Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районаны Советына хәбәр итә.

3. Депутат түбәндәгеләргә хокуклы:

1) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районаны Песәй авыл жирлеге Советында комиссиясендә сайларга ,тиешле вазыйфага сайланырга,

2) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советын карау өчен сораулар бирергә;

3) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы тарафыннан төзелә торган органнарны һәм авыл жирлеге Советы тарафыннан сайланучы (билгеләнеп куела, килештерелә) вазыйфаи затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә;

4) хокук иҗат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советының хокукый актлары проектларын кертергә;

5) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районаны Песәй авыл жирлеге Советының каарлар проектларына һәм башка актларына төзәтмәләр керту, көн тәртибенә карата тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә;

6) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль

районы Советы каршында хисап яисә хисап бируге яисә вазыйфаи зат мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр көртергә;

7) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Песәй авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Песәй авыл жирлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия гражданнарның мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Песәй авыл жирлеге Советының утырышлар беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.

4. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Песәй авыл жирлеге советы утырышында депутат тарафыннан эйтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Песәй авыл жирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге Советының дайми һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Песәй авыл жирлеге Советы комиссияләренең эшендә шәхсән катнаша, ул шуларның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр көртә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм каарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр көртә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм киңәш бирү тавышы хокуки белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Псеев авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Песәй авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үз компетенцияләре чикләрендә үтәргә тиеш.

2. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Песәй авыл жирлеге Советы яисә аның комиссияләре күшүү буенча муниципаль берәмлек чикләрендә булган оештыру-хокукий формаларына һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районнының Песәй авыл жирлеге Советының Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Әлеге йөкләмәнең үтәлеше нәтижәләре турында депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 статья. Депутат гарызнамәсе

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге Советының утырышларында депутат жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советы тарафыннан төзелә яисә сайланы торган башка органнар

житәкчеләренә, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутат гарызnamәсе белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат гарызnamәсе - депутат мөрәжәгате, ул Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песәй авыл жирлеге советы карары буенча депутат гарызnamәсе дип таныла. Депутат гарызnamәсе турындагы тәкъдим Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песәй авыл жирлеге советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә депутат таләбе юлланган учреждение житәкчесе аңа Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песәй авыл жирлеге Советы билгеләгән срокны алган көннән алыш _____ көннән дә соңга калмыйча язма рәвештә жавап бирергә тиеш. Жавап органнар житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесе тарафыннан имзаланырга тиеш, аңа депутат гарызnamәсе жибәрелә, яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имза салынырга тиеш.

4. Сорау инициаторы гарызnamәдә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы.

Аларны карау көне турында гарызnamә инициаторы алдан ук, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге Советы жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесен Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге советы билгеләгән вакытка депутат гарызnamәсе буенча кабул ителгән карарның үтәлеше турында язма жавап бирүне йөкләргә хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгате дип депутатның Дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарының вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, муниципаль берәмlek территориясендә урнашкан оештыру-хокукый формаларына һәм иҗтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлеге белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларының, оештыру-хокукый рәвешенә һәм иҗтимагый берләшмәләргә депутат мөрәжәгатында карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә жавап куелган затлар асылы буенча сораулар мөрәжәгатендә һәм мөрәжәгат жибәрелгән вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар мөрәҗәгатен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат очрашулар вакытында алар белән, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша сайлаучыларга үз эшчәнлеге турында сайлаучыларга хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү чараларын күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес чишәргә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

ижтимагый фикерне өйрәнә һәм кирәк булғанда, тәкъдимнәрне кертә

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, йорт эчендәге территорияләрдә үткәрелә, исемлекне һәм аларны бирү тәртибен Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы билгели.

Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатларның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы депутаты уртак эшчәнlek һәм карала торган мәсьәләләр буенча позиция белдерү өчен төzelә торган депутат фракциясе яисә төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзу, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районаны Песәй авыл жирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган тулы хокукка ия.

2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советы депутатның сайлау округында, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Песәй авыл жирлеге Советында эше турында, аның каарларын һәм йөкләмәләрен үтәү турында язмасын тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәkle ярдәмне күрсәтәләр, жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында депутатка мәгълүмат бирәләр, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эшчәнлеге турында, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эшенең барышы турында, ижтимагый фикерне өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгэ хокуки

Үз эшчэнлеге мәсъәләләре буенча депутат Менделеевск муниципаль районы территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул итү хокукиннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуки

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан аның закон белән саклана торган яшерен эшчэнлеге белән бәйле булмаган мәсъәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат түбәндәгеләргә бурычлы:

1) үз эшчэнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, авыл жирлеге Уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәргә;

2) гражданинарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин итәргә;

3) дайми рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргә;

4) оештыру-хокукий рәвешенә бәйсез рәвештә гражданинарның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карага һәм аларга жаваплар бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына кимендә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;

7) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәргә;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт серен һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, шулай ук шәхси тормышка кагыла торган белешмәләрне, гражданинарның аbruен һәм аbruен, депутатның вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган гражданинарның аbruен һәм аbruен фаш итми торган белешмәләрне сакларга;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килә торган елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзенең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте турында һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, авыл жирлеге Уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Дайми нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчэнлеге белән шөгыльләнергә;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу,

түбәндәгө очраклардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативлары съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативлары съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы Ассоциацияндә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) идарә органнарында һәм ревизия комиссияндә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны, гамәлгә қуючысы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә қуючи (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә қуючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укытучы, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Бу очракта, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, укыту эшчәнлеге, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләт, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана алмый;

әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәндә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаса, Россия Федерациясе территорияндә эш итүче коммерцияле булмаган хөкүмәткә карамаган чит ил оешмаларының һәм аларның структур бүлекчәләренең идарә органнары, попечительләр һәм күзәтүчеләр советлары, бүтән органнары составына керү;

2. Дайми нигездә вәкаләтләрне гамәлгә ашыручу депутат граждан административ яисә жинаять эше буенча йә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм мораль нормаларын төгәл үтәргә тиеш:
1) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге советы утырышларында билгеләнгән дисциплиналы һәм регламентны сакларга;

2) башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә керүче гражданнарга карата ихтирамсызлык һәм ихтирам күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үзенә мәгълүм булган белешмәләрне, әгәр бу белешмәләр дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итсәләр, фаш итмәскә һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсән яисә янын туганнарына кагылышлы мәсьәләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

5) депутат бурычларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләрдән, белдерүләрдән, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның аbruена яисә аbruена Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советына зиян китерегә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга;

6) үз бурычларын үтәгендә мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яисә китерегә мөмкин шәхси қызыксынуы барлыкка килгәндә - бу хакта Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл жирлеге Советы карары белән расланган тәртиптә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмауга юнәлдерелгән каарларын үтәргә;

7) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песәй авыл жирлеге Советы билгеләгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песәй авыл жирлеге Советы йөкләмәсе буенча билгеләнгән комиссиядә карала

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Песәй авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Менделеевск муниципаль районының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, totkarlaу, арест, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чараларын исәпкә алганда, федераль законнар белән билгеләнә

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре чоры тәмамлангандан соң, әйтегән фикерләре, позициясе өчен жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый.. Элеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.